

REFERAT Lokalarkiv- og Museumsråd d. 22-05-2023

Mødedato Mandag d. 22. maj 2023 kl. 14:00

Mødested I foyeren på Egedal Rådhus

Mødedeltagere Charlotte Haagendrup, Benthe Nielsen, Ingrid Bay, Steffen Erichsen, Hanne Morgensen, Peter Høybye, Rolf Kjær-Hansen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Mulig arkæologisk udstilling i samarbejde med ROMU på Egedal Rådhus – forår 2024 - drøftelse..	4
Besigtigelse af fundstedet af Moseliget fra Stenalderen fundet ved Egedal Rådhus/Stenløse Å - orie	5
Arkæologisk samarbejde med ROMU: Pressekommunikation, foredrag, kommende udgravninger -	6
Detektor-netværk i Egedal Kommune - orientering.....	7

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

22/11724

Beslutningstema

Godkendelse af dagsorden.

Kompetence til afgørelse

Lokalarkiv og Museumsrådet.

Indstilling

Administrationen indstiller, at dagsordenen godkendes.

Beslutning i Lokalarkiv- og Museumsråd den 22-05-2023

Godkendt.

Punkt 2: Mulig arkæologisk udstilling i samarbejde med ROMU på Egedal Rådhus – forår 2024 - drøftelse

22/11724

Beslutningstema

Rådet skal drøfte mulighederne i en eventuel arkæologisk udstilling på Egedal Rådhus i samarbejde med ROMU, 2024.

Kompetence til afgørelse

Lokalarkiv- og Museumsrådet.

Indstilling

Administrationen indstiller at rådet drøfter punktet.

Sagsfremstilling

På baggrund af ROMU's udgravning af moselig fra stenalderen: 'Egedal-manden' i efteråret 2022 drøftes mulighederne i at vise fundet og historien om fundet på Egedal Rådhus ved en udstilling i 2024.

I medfør af aftale indgået mellem Egedal Kommune og ROMU (Roskilde Museum) 14. december 2020 omkring den lovbestemte arkivalske kontrol forud for nye eller ændrede bygge- og plansager i Egedal Kommune i medfør af museumslovens kapitel 8 er der mulighed for at samarbejde med ROMU omkring udstillinger. Den arkivalske kontrol omfatter gennemgang af byggesager, lokalplaner, mv. til sikring af kulturarven i forbindelse med den fysiske planlægning og forberedelse af jordarbejder, mv. herunder arkæologiske undersøgelser, når dette er påkrævet. Med afsæt i ansvaret for den arkivalske kontrol har ROMU forpligtet sig til at udføre formidlingsopgaver, der efter aftale også kunne omfatte udstillingsvirksomhed.

Rådet skal drøfte mulige rammer til en eventuel kommende udstilling på Egedal Rådhus af moseliget: Egedal-manden i 2024. Udstillingen vil skulle besluttes i Kultur-, Fritids- og Erhvervsudvalget og vil være under forudsætning af nødvendig finansiering.

Konsekvenser for budgettet

Finansiering af udgifter til en kommende udstilling skal findes.

Borgerdialog

Finder sted i rådet.

Beslutning i Lokalarkiv- og Museumsråd den 22-05-2023

Drøftet. Rådet anbefalede en kommende udstilling, ifald der kan findes økonomi til udstillingen.

Punkt 3: Besigtigelse af fundstedet af Moseliget fra Stenalderen fundet ved Egedal Rådhus/Stenløse Å - orientering

22/11724

Beslutningstema

Besigtigelse af fundstedet af moselig fra stenalderen.

Kompetence til afgørelse

Lokalarkiv- og Museumsrådet.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

På baggrund af en arkæologisk forundersøgelse i efteråret 2022 i forbindelse med det kommende byggeri i Egedal By, nord for Egedal Rådhus, foretaget af ROMU (Roskilde Museum) fandt man et menneskeskelet, bestående af kæbe, bækken og begge ben. Rådet vil på dette møde besigtige det præcise fundsted. Rundvisning foretages af arkæolog Emil Struve fra ROMU.

Skelettet er af en ca. 35-årig mand med meget slidte tænder. Ved udgravningen fandt man udover menneskeknoglerne også rester af dyreknoget, keramik og en flintøkse. Fundstedet er placeret i et vådområde, hvor der tidligere er gravet tørv, i oldtiden må man formode at området har været en lille sø. ROMU tolker fundet som en rituel eller ceremoniel placering af mennesket i mosen: Ofring af et moselig. Dateringen af fundet er yngre stenalder (3.900 – 1.800 f. Kr.).

Museet er i gang med at efterbehandle fundet for at finde yderligere oplysninger omkring datering, kost og ernæring. Fundstedet nord for Egedal Rådhus er placeret i et område med flere andre fund fra oldtiden. I 1947 fandt man under tørvegravning i mosen et barnekranium, der også kan være ofret i mosen. Stenløse Å har i sammenhæng med Værebros-Ådal været en hovedfærdselsåre i oldtiden. Et livligt sted, som bestod af et bakket område på tørt land og moseområder. Området har været en transportkorridor, hvor der har været gode muligheder for at bosætte sig. Fra tidligere udgravninger er der gjort fund af bopladser fra oldtiden: Rækkende fra stenalderen til jernalderen.

Rådet besigtiger det præcise fundsted for moseliget 'Egedal-manden'. I forbindelse med yderligere byggeaktivitet er der mulighed for, at der skal foretages yderligere arkæologiske udgravninger i dette område.

Konsekvenser for budgettet

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning i Lokalarkiv- og Museumsråd den 22-05-2023

Taget til efterretning.

Punkt 4: Arkæologisk samarbejde med ROMU: Pressekommunikation, foredrag, kommende udgravninger - orientering

22/11724

Beslutningstema

Orientering om samarbejdet med ROMU.

Kompetence til afgørelse

Lokalarkiv- og Museumsrådet.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

På baggrund af aftale indgået mellem Egedal Kommune og ROMU (Roskilde Museum) 14. december 2020 omkring den lovbestemte arkivalske kontrol forud for nye eller ændrede bygge- og plansager i Egedal Kommune i medfør af museumslovens kapitel 8 orienteres rådet om samarbejdet med ROMU.

Den arkivalske kontrol omfatter gennemgang af byggesager, lokalplaner, mv. til sikring af kulturarven i forbindelse med den fysiske planlægning og forberedelse af jordarbejder, mv. herunder arkæologiske undersøgelser, når dette er påkrævet. Med afsæt i ansvaret for den arkivalske kontrol har ROMU forpligtet sig til at udføre følgende formidlingsopgaver: Tre årlige formidlingsarrangementer, tilstræbt fordelt på et foredrag, en åben udgravning, et børnearrangement. Yderligere en månedlig pressemeddelelse med afsæt i arbejdet med arkivalsk kontrol, kulturarv og aktiviteter i Egedal.

Administrationen er i løbende kontakt med ROMU omkring planlægningen af arrangementer og pressemeddelelser. Der er i 2023 udsendt pressemeddelelse om: Venslev-røverne og foredrag på Egedal Rådhus, marts 2023. Der er planlagt yderligere fire pressemeddelelser. Der er planlagt et arrangement for børn i sommerferien: Arkæologisk Værksted 29. juni 2023 og et arkæologisk foredrag om årets udgravninger i september 2023.

Beslutning i Lokalarkiv- og Museumsråd den 22-05-2023

Taget til efterretning.

Punkt 5: Detektor-netværk i Egedal Kommune - orientering

22/11724

Beslutningstema

Orientering om detektor-netværk i Egedal Kommune.

Kompetence til afgørelse

Lokalarkiv- og Museumsrådet.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

På baggrund af etablering af netværk for metaldetektorførere i Egedal Kommune orienteres om arrangementer og mulighed for at benytte metaldetektor på arealer ejet af Egedal Kommune.

Egedal Arkiver og Museum har ønsket at facilitere muligheden for at benytte metaldetektor for nye brugere af detektor gennem etablering af et detektor-netværk i Egedal. Især i perioden efter Corona er der sket en stor efterspørgsel på muligheden for at benytte metaldetektor. Netværket er løst struktureret og fungerer med en Facebook-side, der drives af brugerne selv. I samarbejde med ROMU, der er det ansvarlige arkæologiske museum jævnfør museumsloven, er der udarbejdet en vejledning til god skik for brug af metaldetektor og hvordan eventuelle fund af danefæ skal behandles og afleveres til ROMU.

Kultur- Fritids- og Erhvervsudvalget godkendte 4. oktober 2021, at to arealer ejet af Egedal Kommune kunne stilles til rådighed for afsøgning med metaldetektor: Egedal By/Maglevad – nord for Dam Holme, del af mtr.nr. 4h og Dyvelåsen, syd for Fantasihaven/Kirkevængen, del af mtr.nr. 1ca. Efter ansøgning kan der gives tilladelse til at afsøge disse områder for et år ad gangen. Der arbejdes på, at yderligere et område ejet af Egedal Kommune i Smørumovre kan stilles til rådighed for afsøgning med metaldetektor. I samarbejde med ROMU er der også inviteret til informationsmøde om detektorarkæologi i Roskilde 25. april 2023.

Borgerdialog

Samarbejde med detektor-netværk i Egedal Kommune.

Beslutning i Lokalarkiv- og Museumsråd den 22-05-2023

Taget til efterretning.